

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 13 juli 2015

Mål nr

Ö 2345-15

KLAGANDE

JH

SAKEN

Utfående av allmän handling

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts beslut 2015-04-13 Dnr 210-15

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

YRKANDE I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

JH har yrkat att Högsta domstolen ska bifalla hans begäran att ett begränsat antal av Svea hovrätts dagboksblad för år 2013 ska lämnas ut till honom i elektronisk form.

Dok.Id 108487

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax 08-561 666 86	08:45-12:00
	103 12 Stockholm	E-post: hogsta.domstolen@dom.se	13:15-15:00
		www.hogstadamstolen.se	

JH har i hovrätten förklarat att han vill ha dagboksblad i mål som har kommit in från och med den 1 januari 2013 med start med målnummer 1-13 och vidare så långt framåt som möjligt, dock längst till och med den 31 december 2013. Han har i Högsta domstolen preciserat sin begäran till att avse enbart dagboksblad med så många personuppgifter som omfattas av undantaget för privat behandling av personuppgifter i personuppgiftslagen.

SKÄL

Bakgrund

1. I hovrätten hänvisade JH till en tidigare begäran att få ut en fil med samtliga dagboksblad i mål som kom in till Svea hovrätt under år 2013. Han angav i det ärendet att hans avsikt var att lagra filen med dagboksbladen i sin dator för att själv kunna söka efter mål som han kunde finna intressanta. JH gjorde gällande att personuppgiftslagen inte är tillämplig på hans behandling av personuppgifterna i dagboksbladen.
2. Hovrätten avslag JHs begäran. I beslut den 31 mars 2015 avslag Högsta domstolen hans överklagande av det beslutet (mål Ö 6229-14).

Tillämpliga bestämmelser

3. Var och en har enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen rätt att ta del av allmänna handlingar. Med uttrycket allmän handling avses enligt 3 § även upptagningar för automatiserad behandling, dvs. upptagningar i elektronisk form. En myndighet är dock enligt 13 § inte skyldig att lämna ut en sådan upptagning i annan form än utskrift om det inte är föreskrivet i lag. Någon sådan föreskrift är inte tillämplig i detta fall. Det finns alltså enligt tryck-

frihetsförordningen ingen skyldighet för en domstol att lämna ut dagboksblad i elektronisk form.

4. Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § första stycket 6 tryckfrihetsförordningen begränsas om det är påkallat med hänsyn till skyddet för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. En sådan begränsning har föreskrivits i 21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I den bestämmelsen anges att sekretess gäller för en personuppgift, om det kan antas att ett utlämnande skulle medföra att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen (1998:204).

5. Syftet med personuppgiftslagen är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter (1 §). Med lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet).

6. Personuppgiftslagen gäller enligt 5 § främst sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Redan att lagra en fil med personuppgifter på en dator utgör behandling av personuppgifter (3 §). Undantag gäller för behandling av personuppgifter i ostrukturerat material om behandlingen inte innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet (5 a §). Enligt 6 § gäller lagen inte för sådan behandling av personuppgifter som en fysisk person utför som ett led i en verksamhet av rent privat natur.

Undantaget för verksamhet av rent privat natur

7. Med 6 § personuppgiftslagen genomfördes artikel 3.2 i dataskyddsdirektivet som föreskriver att direktivet inte gäller för sådan behandling av personuppgifter som utförs av en fysisk person som ett led i en verksamhet av rent privat natur eller som har samband med hans eller hennes hushåll ("in the course of a purely personal or household activity"). Artikel 3.2 ska enligt EU-domstolen tolkas strikt och mot bakgrund av de grundläggande rättigheterna enligt unionens stadga och då särskilt rätten till privatliv. Domstolen har framhållit att det ska vara fråga om en verksamhet av "rent" privat natur och använder t.ex. uttryck som "privat sfär" för att avgränsa tillämpningsområdet; jfr också direktivets beaktandesats 12 om att det ska vara fråga om en behandling av uppgifter "uteslutande" för personliga ändamål. Verksamheten får alltså inte även ha andra syften än rent privata. (Se domstolens dom den 11 december 2014, Ryneš, C-212/13, ECLI:EU:C:2014:2428, p. 29, 30 och 33.)

8. Det avgörande för om undantaget i 6 § personuppgiftslagen är tillämpligt är alltså karaktären på den verksamhet som den enskilde avser att ägna sig åt. I förarbetena till bestämmelsen nämns som exempel att den enskilde registrerar personuppgifter om sina grannar och släktingar (prop. 1997/98:44 s. 54). I dataskyddsdirektivets beaktandesats 12 anges som exempel korrespondens eller förande av adressregister. I dessa exempel är det således fråga om uppgifter som har en anknytning av rent personligt slag till den person som behandlar dem. Kravet på att verksamheten ska vara privat ger uttryck för större begränsningar än ett krav t.ex. på att det ska röra sig om "enskild verksamhet". Som bestämmelsen är utformad ska bedömningen av om en viss

verksamhet är av rent privat natur göras objektivt, dvs. utifrån vad som normalt kan bedömas höra till privat- och familjelivet.

9. Vid bedömningen av om undantaget i 6 § personuppgiftslagen är tillämpligt i det enskilda fallet kan det också ha betydelse vilket slag av handlingar och personuppgifter som begärs utlämnade och som behandlingen därmed skulle komma att avse.

10. Mängden personuppgifter som är föremål för behandling har inte någon självständig betydelse för om behandlingen är undantagen från personuppgiftslagen eller inte. Antalet personuppgifter som en begäran avser kan däremot ha betydelse vid domstolens bedömning av om undantaget i 6 § är tillämpligt i det enskilda fallet. Om begäran avser ett stort antal personuppgifter kan detta i sig tala för att verksamheten inte är av rent privat natur i den mening som avses i 6 § (jfr Högsta domstolens beslut den 31 mars 2015, p. 12). Om det för domstolen är känt att personen i fråga tidigare har begärt att få ut personuppgifter i elektronisk form, så kan det finnas skäl att beakta också detta vid bedömningen.

Högsta domstolens bedömning

11. Dagboksblad innehåller personuppgifter som har registrerats av domstol för särskilda ändamål i en strukturerad samling. Uppgifterna är många gånger av integritetskänslig natur. När en privatperson begär att i elektronisk form få ut alla dagboksblad, eller dagboksblad i t.ex. alla brottmål, under en viss period blir undantaget i 5 a § i allmänhet inte tillämpligt. Utgångspunkten måste vidare vara att behandlingen av personuppgifterna i dagboksbladen inte omfattas av undantaget i 6 § personuppgiftslagen; endast mera sällan kan det anses att en sådan behandling utgör ett led i en verksamhet av rent privat

natur. Vid tveksamhet huruvida undantagen är tillämpliga bör domstolen överväga att i stället lämna ut utskrifter av dagboksblad (se p. 3).

12. I detta fall gäller begäran att, i elektronisk form, få ut dagboksblad i största allmänhet, och då så många som möjligt. Det som JH har uppgett om hur han avser att använda dagboksbladen kan inte antas utgöra ett led i en verksamhet av rent privat natur i den mening som avses i 6 § personuppgiftslagen. Inte heller är undantaget i 5 a § tillämpligt i detta fall. Det innebär att personuppgiftslagen i dess helhet skulle gälla för behandlingen av de personuppgifter som förekommer i begärda dagboksblad.

13. I personuppgiftslagen finns en rad olika krav och inskränkningar vid behandling av personuppgifter (se t.ex. 9 och 10 §§). Det kan – oavsett antalet dagboksblad – antas att ett utlämnande till JH av dagboksblad med personuppgifter skulle medföra att uppgifterna behandlades i strid med dessa föreskrifter. Därmed gäller enligt 21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen sekretess för personuppgifterna i dagboksbladen.

14. Hovrättens beslut ska således inte ändras i fråga om dagboksblad som innehåller personuppgifter. Med hänsyn till hur JH har utformat sin begäran och eftersom det inte finns någon skyldighet för en domstol att lämna ut dagboksblad i elektronisk form saknas det skäl att ändra hovrättens beslut beträffande dagboksblad som inte innehåller personuppgifter, i den mån som det förekommer sådana dagboksblad.

15. JHs överklagande ska alltså avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Ann-Christine Lindeblad, Kerstin Calissendorff, Lena Moore (referent), Martin Borgeke och Dag Mattsson
Föredragande justitiesekreterare: Riikka Liljenfeldt